

- egentlig

GITA S. NORHEIM

- egentlig

GITA S. NORHEIM

TEGNINGER

De Profundis

Det er nå drøyt 14 år siden jeg så Gita S. Norheims bilder for første gang. Opplevelsen den gang var som et knyttneveslag, en av de sjeldne opplevelsene av kunst som griper fatt i deg, som får deg til å tenke og som makter å forstyrre din indre ro.

Nå er hun klar med en ny utstilling. Hun har kalt utstillingen for «Egentlig», en ganske uvanlig tittel på en kunstutstilling. Tittelen kan antyde at det vi ser er noe vi ikke ser, men et blendverk som skjuler noe helt annet, men den kan også henspille på at vi i det daglige makter å beskytte oss selv mot den angst og frustrasjon som egentlig er en del av alle tenkende menneskers liv.

Hennes materiale er tusj på papir, en av de eldste kunstneriske teknikker som eksisterer. Det er en teknikk som er svært enkel, og derfor mer avslørende og mer naken enn mange andre kunstneriske uttrykk. Mens bildene i den første utstillingen jeg så av henne var hovedsaklig relativt små bilder med sort tusj, er disse nye bildene store, opp mot to meter i høyde og med en sterk fargebruk i tillegg til den grunnleggende sorte tusjstreken. Som tidligere svever motivene på en hvit flate, uten bakgrunn og uten kontakt med underlagets grenser. På dette viset maner hun frem en konsentrasjon i motivet som ikke lar seeren slippe unna. Motivene er derfor fristilt fra en virkelighet, og får derved en drømmeaktig, eller også en marerittaktig kvalitet.

Motivene inneholder alle en kvinneskikkelse. Figurene vokser inn i, ut av og sammen med figurer som av og til minner om planter og av og til som dyr, eller en blanding av de to. Ofte fortrenses menneskeskikkelsen av disse utvekstene, andre ganger er de vokst inn i mennesket. Noen av bildene kan føre tankene hen til Frida Kahlos selvportretter, men også de tilsynelatende streite portrettene til Diane Arbus.

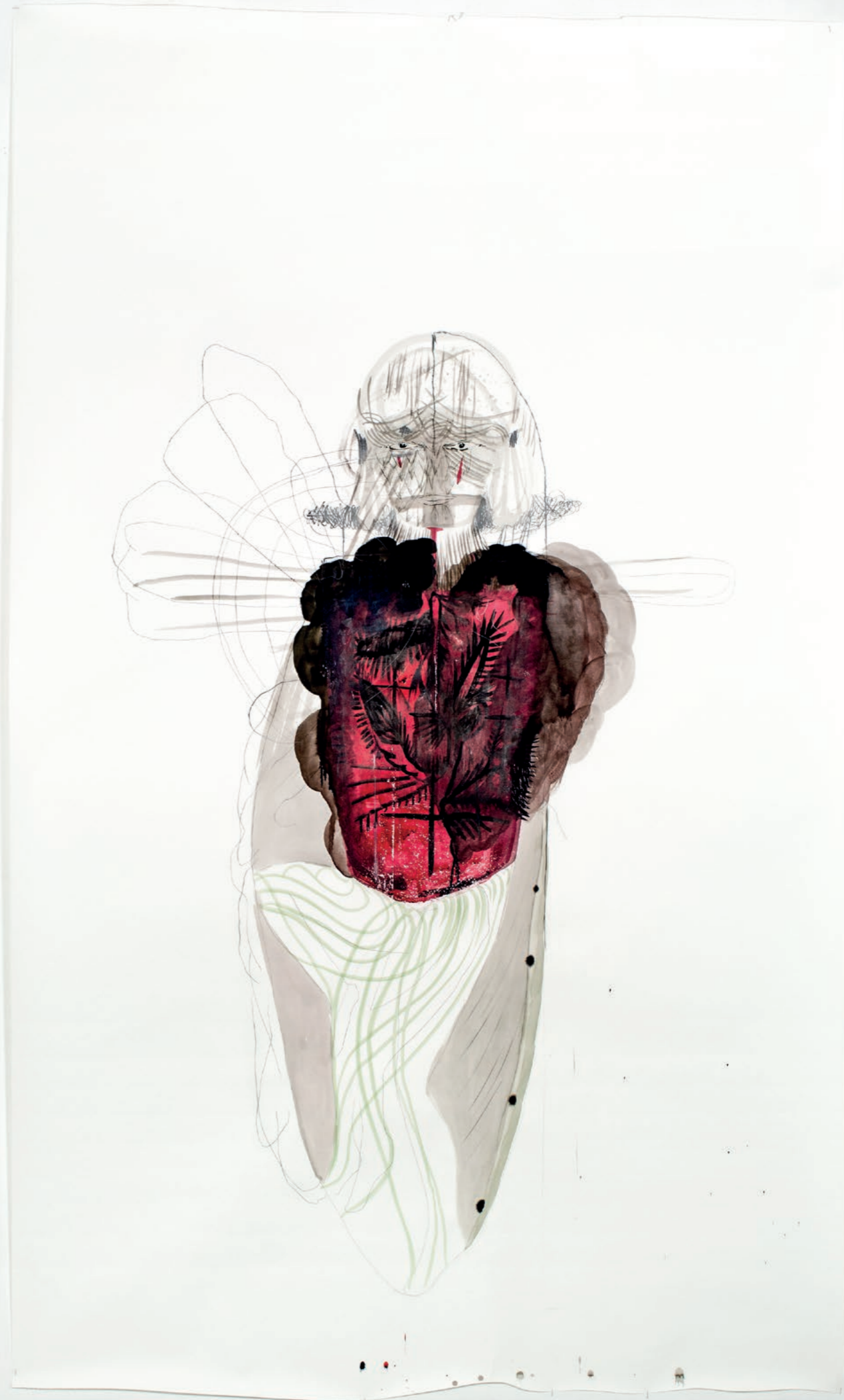

Felles for disse to kunstnerne er at de kjempet med sine og samfunnets demoner på en slik måte at det angår alle tenkende mennesker. Det er selvfølgelig fristende å tolke dette som en slags dagbokaktig egenterapi, men disse bildene er så mye mer. Det er en nådeløs nedtegnelse av menneskets tilstand i en stadig mer komplisert tilværelse, en fortelling som aldri blir privat, men som er personlig på et plan som vi sjelden møter hverken i hverdagen eller i kunsten. En tradisjonell oppfatning av kunst er at den skal behage øyet, den skal formidle det vakre. Heldigvis er denne oppfatningen blitt supplert av den kunsten som irriterer, provoserer og til og med skremmer. Jeg pleier å si at det må være mentale mothaker i kunsten ellers glir den så fort ut igjen. Dette gjelder ikke bare billedkunsten, men også musikk, teater og litteratur.

Det er blitt sagt at alle bilder en kunstner produserer er selvportrett. Ikke nødvendigvis et bilde av sin ytre fremtoning, men like ofte, eller oftere et bilde om seg selv. Det som er viktig er at bildet forteller noe du i utgangspunktet ikke visste, men som kommer til deg fra underbevisstheden som en aha-opplevelse eller til og med en åpenbaring. God kunst skal kreve noe av tilskueren, kunst skal lære deg noe og kunst skal bevege deg. Alle disse kriteriene er tilstede i Gita S. Norheims bilder.

Porsgrunn, November 2016

Olav Løkke

ca 250 cm x 150 cm

ca 200 cm x 150 cm

ca 240 cm x 150 cm

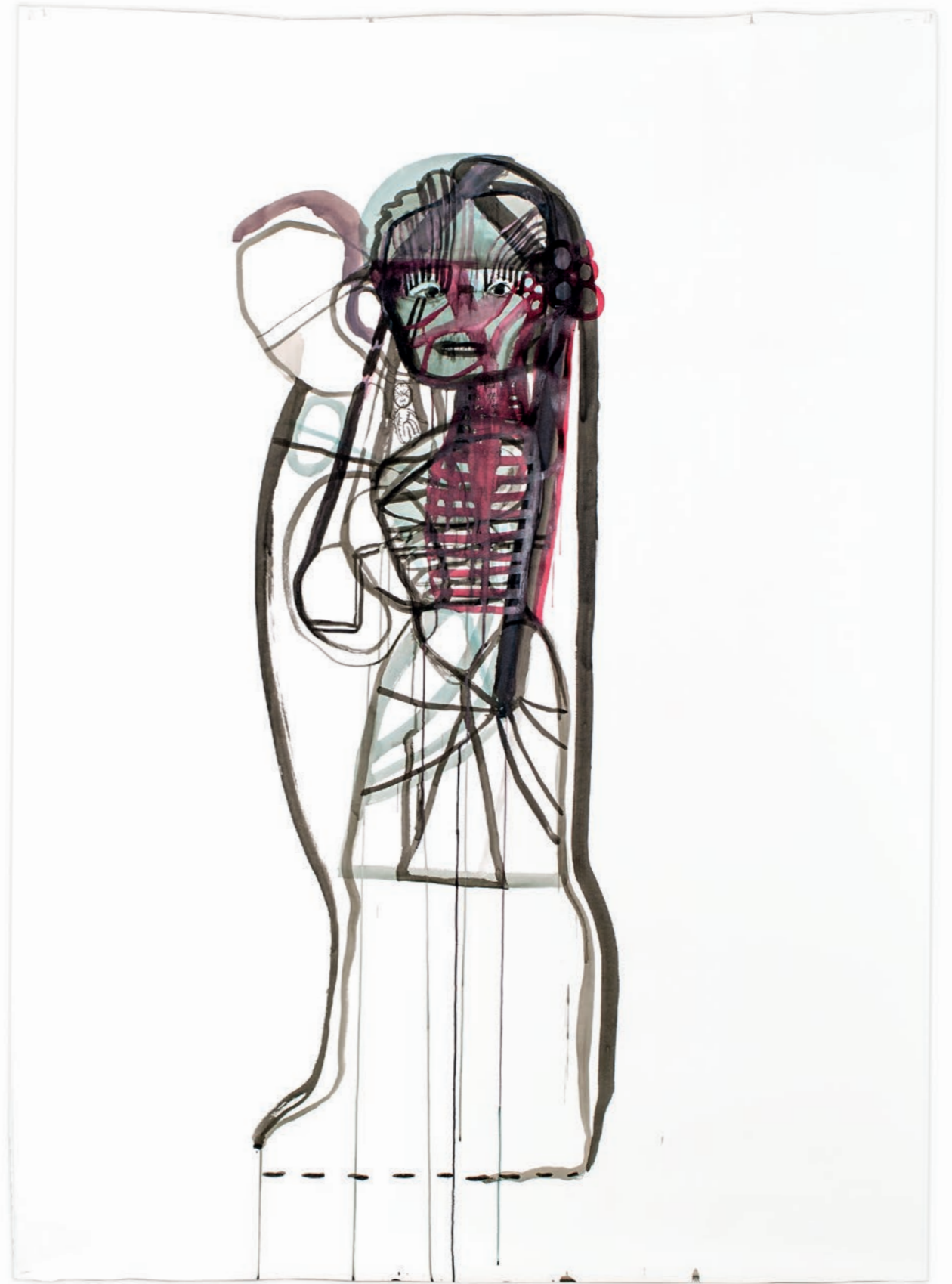

ca 250 cm x 150 cm

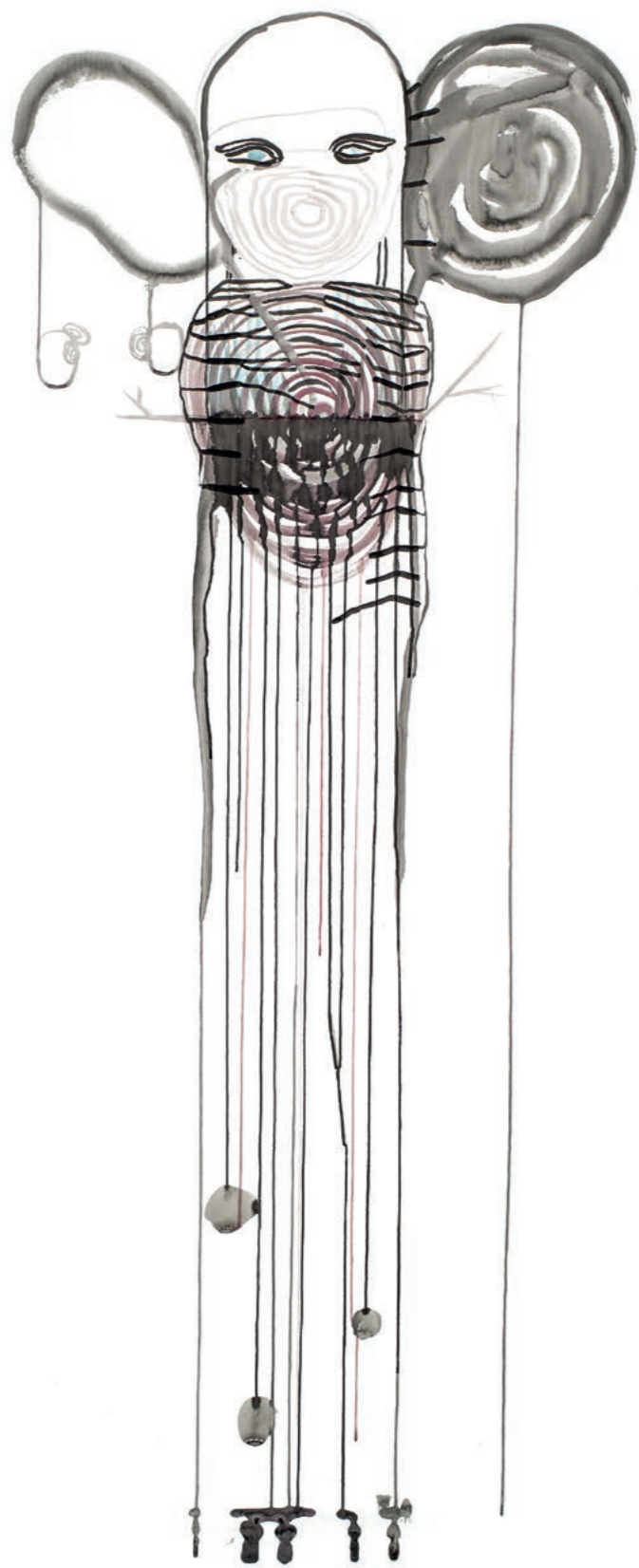

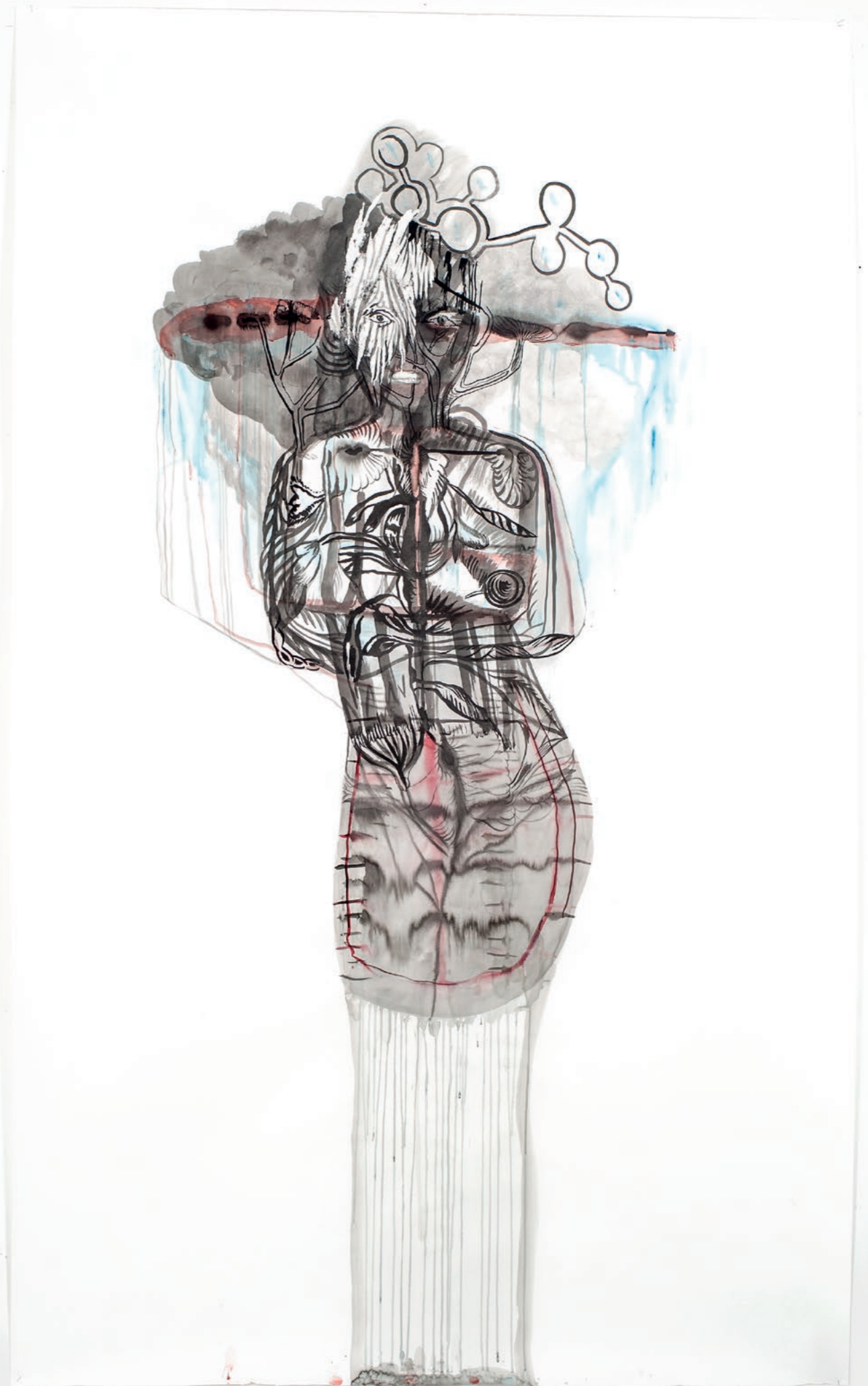
ca 200 cm x 150 cm

ca 200 cm x 150 cm

ca 250 cm x 150 cm

ca 230 cm x 150 cm

Vrenge seg og vri det ut,

dette skal du trekke i og

vasse i og

sjå.

Dette skal du vaske

bort og

bruke klor og

lufte ut.

Og det skal bli som vinteren

Det skal bli som vinteren

som ikkje luktar

godt eller vondt

Og det skal bli som vinteren

med snø på

Og det skal vera inne

med klede på

Lag på lag

Men så blir det vår

igjen,

og det blir lukt

igjen

Og det blir ljost

og varmt

og det smeltar og

dette skal du trekke i vasse i

Og tenkje at alt er som det skal vera

om våren

Det er slik våren er

Ljos

Gjennomsiktig

Farleg

Og du kastar klut og naseklype

Dette skal du sjå

Gyrid Axe Øvsteng

- skrevet med utgangspunkt i Gitas tegninger

76 cm x 56 cm

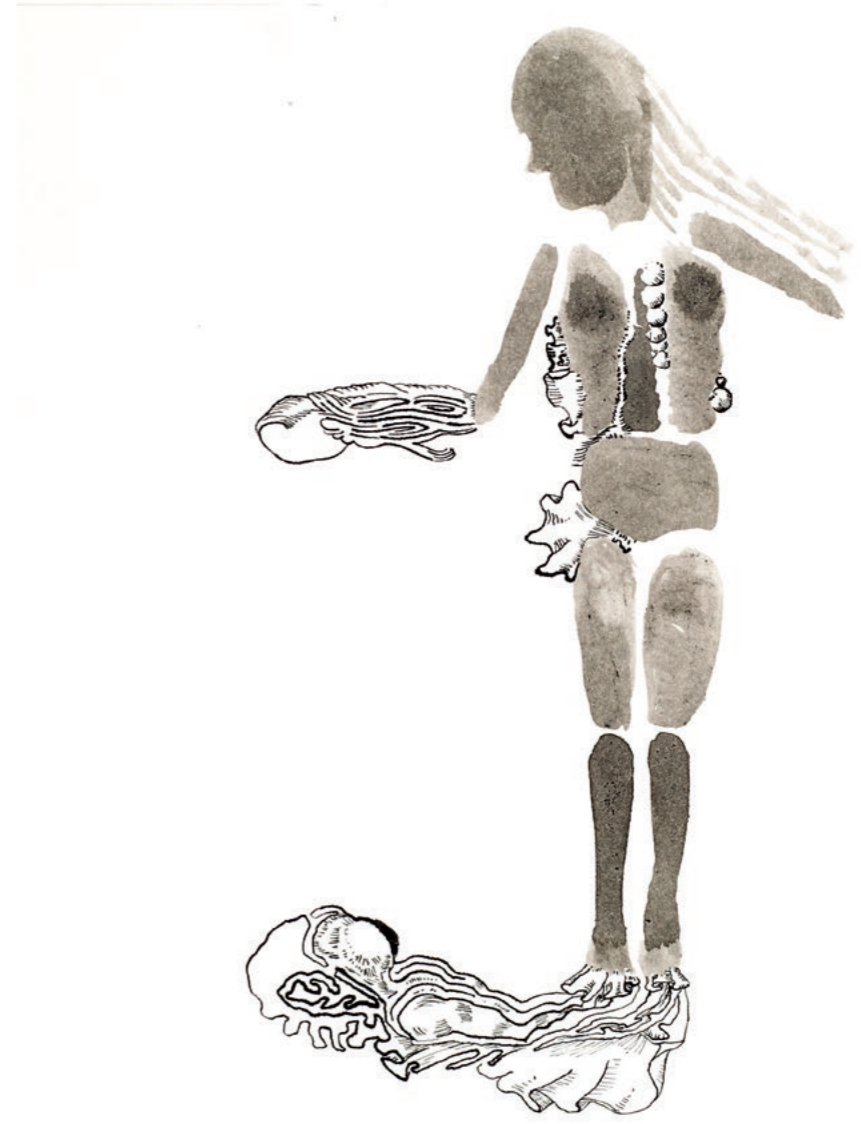
33 cm x 42 cm

33 cm x 52 cm

55 cm x 36 cm

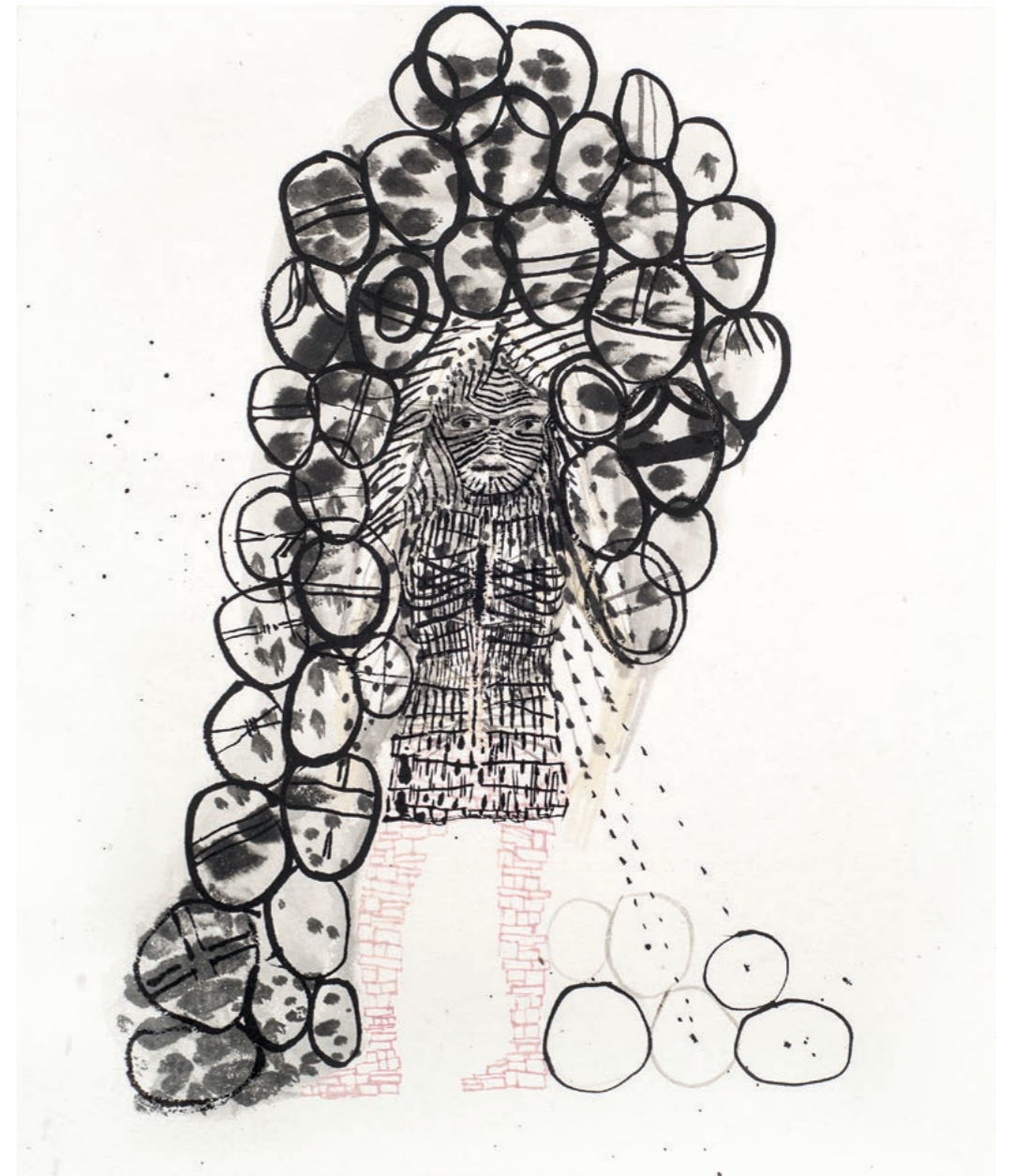

34 cm x 43 cm

76 cm x 56 cm

67 cm x 56 cm

egentlig (adverb) - som noko burde oppfattast, sjølv om det ikkje ser ut slik. Ofte om noko som er meir opphaveleg, meir naturleg, sannare eller meir i tråd med røynda enn det som ligg i dagen.

<https://no.wiktionary.org/wiki/egentlig>

absolutt, adekvat, alvorlig, assertorisk, autentisk, av hele ens, av hele ens hjerte, avgjørende, bakenforliggende, betydelig, bokstavelig, bona fide, de facto, desidert, dypest sett, edel, ekte, enkel, enske, erke-, erkeekte, essensiell, fair, faktisk, feilfri, formelig, fornem, fortrinnsvis, fra dypet av ens hjerte, fra hjertet, fundamental, først, grunnleggende, hederlig, hjertens, hovedsakelig, hånden på hjertet, håndgripelig, i gavnet så vel som i navnet, i grunnen, i og for seg, i realiteten, inderlig, innerste, integrerende, især, korrekt, kraftig, likefrem, litteral, materiell, med, med åpent visir, mest, notorisk, når sant skal sies, nærmere bestemt, nærmest, objektiv, oppriktig, oppriktig talt, opprinnelig, ordentlig, overveiende, positiv, praktisk, prinsipiell, real, realistisk, redelig, reell, relevant, ren, rett, riktig, sann, sannelig, sannferdig, sannhetsmessig, sant, sant å si, sentral, simpelthen, stor, substansiell, så vel som, til syvende og sist, til å begynne med, til å ta og føle på, tilbørlig, tungtveiende, uforbeholden, ultimat, uskrømtet, usminket, utpreget, utslaggivende, utvetydelig, varm, viktig, verdifull, vesentlig, virkelig, vitterlig, åpen, åpenhjertig, ærlig, ærlig talt,

www.synonymordboka.no

76 cm x 56 cm

78 cm x 55 cm

76 cm x 56 cm

CV

GITA S. NORHEIM

Født 1965 i Emakulam, India

Utdanning

Statens håndverks- og kunstindustriskole, 1984-1989

Skolen for grafisk formgivning, Lille Ulefos 1982-1984

Friundervisningens dagskole i tegning og maleri v Ø. Selmer 1981-82

Medlem av

NBK, BIT, Tegnerforbundet

www.gita.no
post@gita.no

Kunst i offentlig rom / kunstoppdrag

Enggrav skole og barnehage, Skien kommune 2011 og 2006 - 07.
Øverland barnehage, Rjukan, 1996.
Gulset kirke, Skien, 1987.

- i samarbeid med billedkunstner Turid Uldal

Teiehøyden barnehage, Nøtterøy 2016.
Skien kulturskole, 2013.
Smidsrød Helsehus, Nøtterøy 2013.
Ny Krohnborg bydelsenter, Bergen, 2012.
Dønski Barnehage, Bærum 2012.
Rom og Trippestadlia barnehager, Askim 2011.
Rønholt barnehage, Bamble 2011.
Ladegården sykehjem, Bergen 2008.
Mæla Ungdomsskole, Skien 2008.
Rundkjøring, Skien kommune/ Sektor eiendom 2008.
Herkules kjøpesenter/Tor entreprenør 2008.
Rjukan skole, Tinn 2006.
Brevik kulturhus, Porsgrunn 2005.

Separatutstillinger

Spriten Kunsthall, Skien, 2016 .
Tinn kunstforening, 2007.
Porsgrunn Kunstforening, 1997

Annet

«Små mennesker - store følelser», vandretstilling for Den kulturelle skolesekken, 2008-11.
Månedens kunstner, Telemark Kunstnersenter 2012.

Gruppe- og kollektivutstillinger

«Tegning Nå», Spriten kunsthall, Skien 2013.
«Tradisjon og fornyelse», Galleri Samvirke, Vrådal 2013.
«Paper City» Klosterøya, Skien, 2009.
Rauland Kunstforening, 2009.
«Grafikk og tegning», Kongsberg Kunstforening, 2009.
Skiens Kunstforening 2008.
«Noen fra Tegnerforbundet», vandretstilling 2007- 2008.
Christianssands Kunstforening, 2006.
Horsens Kunstforening, Danmark, 2005.
«Det skjulte Telemark» Telemarksgalleriet / Skiens Kunstforening / Asker Kunstforening / Ski Kunstforening, 2004.
Porsgrunn Kunstforening, 2003.
Sommerutstillinga, Seljord Kunstforening, 2002.
Tinn kunstforening, 2001.
Sandnes Kunstforening, 2001.
«Norway 98» Singapore og Kuala Lumpur (Stiftelsen 3,14), 1998.
Tegnerforbundets utstilling, Peder Balke-senteret, 1997.
Telemark Fylkesgalleri, 1995. Skien Kunstforening, 1992.
Christianssands Kunstforening, 1992.
Porsgrunn Kunstforening, 1989.
Sørlandsutstillingen, 1988, 93. Telemarkutstillingen, 1984,87,93.
National Museum and Art Gallery, Botswana, 1987.

Offentlige innkjøp

Heistad ungdomsskole, Porsgrunn kommune 2012.
Willums Legat, 1997. Norsk kulturråd, 1987

Stipend

Statens utstillingsstipend, 2015. Porsgrunn kommunes reisestipend, Stipendutstillingen ved TKS 2011. Vederlagsfondets stipend, 2006.
Norsk Kulturråds utstillingsstøtte, 2003. Jon Krosshus Minnefond, 1996. Vederlagsfondets stipend, 1994.

Komposisjoner

Martin Byrial har komponeret musik med udgangspunkt i tre af Gita S. Norheims tegninger. Han har samarbejdet med lyddesigner Andreas Frostholm. (Begge DK)
På utstillingen i Spriten Kunsthall, skal musikken kunne lyttes til gennem hovedtelefoner ved de tre tegningerne. Publikum kan dermed selv vælge om man vil høre musikken, eller om man helst vil bevare «sin egen musiske vinkel». De tre tegningerne det gælder, er vist på omslaget, på s. 6 og på s. 23.

Martin Byrial startede sit livs-projekt og virke som komponist og sanger i starten af årtusinde-skiftet i forbindelse med et samarbejde med en surrealistisk kunstmaler ved navn Vindril. Ideen var at skabe kompositioner ud fra de enkelte billeder. Det blev i 2004 startskuddet til dannelsen af bandet LISERSTILLE, som debuterede med albummet *The Construction Of The Amptrain* i 2006, med kompositionerne til de surrealistiske malerier.

LISERSTILLE er et etableret navn i Danmark, som jævnligt har turneret i Europa og også i Canada. Med 7 udgivelser og utallige kompositioner i ryggen er Martin Byrial ved at udvide sine grænser, og bevæger sig ud over bandets ramme, for at starte et virke som solist.

Samarbejdet med Gita S. Norheim bringer Martin Byrial tilbage til rødderne, til der hvor han først startede sit udtryk; I samspillet med kunsten - Der hvor han føler at han befinder sig bedst; I formidlingen og fortolkningen, i et forsøg på at formidle det musiske aspekt, som han mener er selve det levende udtryk i ethvert værk som netop ér kunst.

Han udtaler: «Det er min overbevisning at min evne som komponist hviler i netop min evne til at se den bevægelse som blandt andet findes i billedet og oversætte den oplevelse. Ved at skabe musik til Gita S. Norheims billeder forsøger jeg at udpensle det fortællende aspekt, og vise at Norheims tegninger står alt andet end stille. Jeg tænker at det er sådan med den kunst som bevæger os, at den bevæger os fordi den paradoksalt nok, netop i kraft af dens umiddelbare stilstand, formidler et timeligt aspekt, og sætter os i svingning mod en resonansen med den fortælling som kunstneren viser os. Musikken i dette tilfælde, kan være et eksempel på en fortolkning som kan bidrage til publikums egen indgang til fortællingen til det enkelte billede, gennem musikkens naturlige appel om at tilgå de dybere tankelag, og finde fokus og koncentration om det enkelte værk.»

Utstillingen er støttet gennem Statens utstillingsstipend.

Foto:
Helge Hansen, Claus Ørntoft og G. S. Norheim

26. november - 23. desember 2016